

1986

Monografi

- 8601 **Olof Palme** : ”Er rührte an die Herzen der Menschen” : Reden und Texte / zusammengestellt von Freimut Duve. – Reinbek bei Hamburg : Rowohlt, 1986. – 174, [1] s. – (Rororo aktuell ; 5919)
Ingående bidrag: cf. 6402, 6807, 7033, 7036, 7201, 7220, 7319, 7619, 7727, 7802, 8014, 8135, 8328, 8358, 8525, 8530, 8542, 8614
Ämnesord se respektive bidrag

Tal

- 8602 **Allmänpolitisk debatt.** // Riksdagens protokoll. – 1985/86:70, s. 31–38, 44–46, 52–55
Även publ.: Sveriges ekonomi: Resultat och nya uppgifter. // En levande vilja / Olof Palme ; [red.: Sven Ove Hansson]. 1987. S. 102–111. [Utdrag]
cf. 8701
Äo: Börsspekulationer; Ekonomisk politik; Framtidsfrågor; Fördelningspolitik; Inflation; Lönepolitik; Nedrustning; Oppositionspolitik, borgerlig; Provstoppsavtal; Tredje vägens politik; Valfärdspolitik
- 8603 **Företrädesrätten till information om regeringspropositioner.** // Riksdagens protokoll. – 1985/86:76, s. 79–80, 82–83
Äo: Massmedia; Riksdagens arbete
- 8604 **Han gav aldrig upp jämställdheten** : [ur anförande i Östersund den 24 februari 1986]. // Palme och kvinnorna / Annette Kullenberg. – Stockholm : Brevskolan, 1996. – S. 216–217
Äo: Jämställdhet; Myrdal, Alva; Sextimmarsdag

- 8605 **Den offentliga sektorn** : anförande vid SKTFs jubileumskonferensen den 11 februari 1986. // En levande vilja / Olof Palme ; urval: Hans Dahlgren ... ; [redigering: Sven Ove Hansson]. – Stockholm : Tiden, 1987. – S. 148–158
 cf. 8701
 Äo: Ekonomisk politik; Generell välfärdspolitik; Offentliga sektorn; Offentliga sektorns förnyelse; Välfärdssamhället
- 8606 **Raoul Wallenbergs öde**. // Riksdagens protokoll. – 1985/86:67, s. 52
 Äo: Wallenberg, Raoul
- 8607 **She had such clear eyes** : Olof Palme's speech at the memorial ceremony for Alva Myrdal, February 16, 1986. // Inside Sweden. – 2(1986):2, s. 11
 Även publ.: Så minns vi Alva Myrdal. // Alva Myrdal : "Förnuftet måste segra!" / Lars G. Lindskog. 2. uppl. 1986. S. 179–181. [Sammandrag]. – Alva Myrdal. // En levande vilja / Olof Palme ; [red.: Sven Ove Hansson]. 1987. S. 275–278
 cf. 8701
 Äo: Myrdal, Alva
- 8608 **Speech made at the "Swedish People's Parliament against Apartheid" on 21 February 1986 in Stockholm** / foreword: Ingvar Carlsson. – Stockholm : Socialdemokraterna, 1986. – S. 5–18
 Även publ.: Apartheid kan bara avskaffas. // Svenska kyrkans tidning. 5(1986):11, s. 13. [Utdrag]. – Olof Palme's program of action against apartheid. // Olof Palme Memorial Lecture on Disarmament and Development / Oliver Tambo ... ; edited by Cora Weiss. New York : The Riverside Church Disarmament Program, 1987. S. 61–75. – Det sista talet. // En levande vilja / Olof Palme ; [red.: Sven Ove Hansson]. 1987. S. 390–400. – South Africa and the Nordic countries. // Development dialogue. 1987:1, s. 64–73. – If the world decides to abolish apartheid, apartheid will disappear. // Liberation of Southern Africa : selected speeches of Olof Palme / ed. by E.S. Reddy. New Delhi, 1990. S. 75–87; Socialism, peace and solidarity : selected speeches of Olof Palme / ed. by E.S. Reddy. New Delhi, 1990. S. 139–151. – Det sista talet om apartheid. // Palme själv : texter i urval / redigerad av Sven Ove Hansson. 1996. S. 219–220. [Utdrag]
 cf. 8701, 9002, 9003, 9601
 Äo: Apartheid; Förenta nationerna; Mandela, Nelson; Namibia; Sanktioner; Sydafrika; Södra Afrika; Tambo, Oliver

- 8609 **World security: The wider context** : Indira Gandhi Memorial Lecture, New Delhi, January 16, 1986. // Socialism, peace and solidarity : selected speeches of Olof Palme / edited by E.S. Reddy. – New Delhi : Vikas, 1990. – S. 122–138

cf. 9003

Äo: Alliansfria rörelsen; Apartheid; Femkontinentinitiativet; Gandhi, Indira; Indienresan 1953; Kärnvapen; Miljöfrågor; Nord-syd-dialogen; Palme, Olof; Provstoppavtal; Skuldskrisen; Sverige och Indien; Sydafrika; Tredje världen

Artiklar

- 8610 **Gemensamt intresse kräver gemensamt ansvar.** // Statstjänstemannen. – 77(1986):1, s. 25

Äo: Avtalsförhandlingar; Budgetunderskott; Näringslivet; Offentliga sektorn; Offentliga sektorns förnyelse; Svenska modellen; Systemskifte; Valet 1985

- 8611 **Time for a new political epoch.** // Inside Sweden. – 2(1986):1, s. 6–7

Även publ.: Itt az ideje egy új pol.-i korszaknak. // Élet és Tudomány. 41(1986):18, s. 550–551

Äo: Hirschman, Albert; Individualism; Kollektivism; Konservatism; Nykonservatism; Politiska epoker; Radikalism; Schlesinger, Arthur M. Jr.; Välfärdsstaten

- 8612 **Ägna er åt att vara arbetsgivare** : statsministern svarar Olof Ljunggren om SAF:s verksamhet. // Svenska dagbladet. – 1986-02-23, s. 3

Äo: Avtalsförhandlingar; Hatets och illviljans kolportörer; SAF:s kampanjer; Solidarisk lönepolitik; Svenska arbetsgivareföreningen

Intervjuer

- 8613 **1985 ett bra år – 1986 blir bättre!** / Michael Berwick. // Folket. – 1986-01-03, s. 22–23

Äo: Börsspekulationer; Palme, Olof; Sydafrika; Tredje vägens politik; Valet 1985; Välfärdssamhället

- 8614 ”1986 är möjligheternas år” : sista intervjun med Palme [den 28 februari 1986] / Ingvar Ygeman. // Dagens nyheter. – 1986-03-03, s. 9
 Även publ.: ”Den offentliga sektorn är ett väsentligt uttryck för ett samhälles civilisationsgrad” / Ingvar Ygeman. // Statsanställd. 32(1986):9, s. 8–13. – ”Vi ska bli mer lyhörda för lokala opinioner” / Ingvar Ygeman. // Aftonbladet. 1986-03-03, s. 17. – Die Politik des Dritten Weges in Schweden / Ingvar Ygeman ; Übersetzung: Heiko Uecker. // Olof Palme : ”Er rührte an die Herzen der Menschen” : Reden und Texte / zusammengestellt von Freimut Duve. Reinbek bei Hamburg, 1986. S. 129–133. [Utdrag]
 cf. 8601
 Äo: Fred; Fördelningspolitik; Förenta nationerna; Nedrustning; Nyliberalism; Offentliga sektorn; Rättvisa; Sysselsättningspolitik; Tredje vägens politik
- 8615 **Budgeten är inte borgerlig** / Jan Axelsson. // Dagbladet Nya samhället. – 1986-01-20, s. 11
 Även publ.: Vårt budgetförslag är inte borgerligt / Jan Axelsson. // Gotlands tidningar. 1986-01-20, s. 4
 Ytterligare publ. förekommer
 Äo: Arbetslöshetsersättning; Ekonomisk politik; Fördelningspolitik; Partikritik, intern
- 8616 **Det här är ingen åtstramningspolitik.** // Transportarbetaren. – 90(1986):1/2, s. 16–17
 Äo: Avtalsförhandlingar; Ekonomisk politik; Fackföreningsrörelsen; Fördelningspolitik; Inflation; Lönepolitik; Partikritik, intern; Vinst
- 8617 **Jag behöver inte ha dåligt samvete** : Palme berättar om gräsrotsrevolten / Jan Lindström. // Expressen. – 1986-02-11, s. [28–29]
 Äo: Arbetslöshet; Ekonomisk politik; Fördelningspolitik; Palme, Olof; Partikritik, intern; Regionalpolitik; Strukturomvandling
- 8618 ”Je vais porter le drapeau de la social-démocratie en Europe” / Louis Wiznitzer. // Libération. – [1986-03-03, s. ?]
 Äo: Femkontinentinitiativet; Förenta nationerna; Kärnvapenfria zoner; Socialdemokrati; Valet 1985; Välfärdsstaten

- 8619 **”Ockupationen är en kränkning av folkrätten”** / Sven Lindqvist, Jan Stolpe. // Dagens nyheter. – 1986-03-09, s. 4
Även publ.: Kriget i Afghanistan / Sven Lindqvist, Jan Stolpe. // Afghanistan-nytt. 7(1986):1, s. 6–8. – Historiskt misstag / Sven Lindqvist, Jan Stolpe. // Västerbottens folkblad. 1986-03-22, s. 7. [Utdrag]
Äo: Afghanistan; Avspänningspolitik; Biståndspolitik; Demonstrationer; Folkrätt; Förenta nationerna; Socialistiska internationalen; Sovjetunionen
- 8620 **Palme råder unga att satsa på jobb** / Kerstin Vinterhed. // Dagens nyheter. – 1986-01-08, s. 32
Äo: Arbete; Barn; Barnvårdscentraler; Daghem; Palme, Olof; Ungdomsarbetslöshet
- 8621 **Sista intervjun** : grekiskt TV-team följde Olof Palme en vecka : [TV-intervju gjord den 26 februari 1986] / Petritsis Georges. // Aftonbladet. – 1986-03-10, s. 8
Äo: EG; Fred; Socialism; Sverige och Grekland
- 8622 **”Vår modell ingen historisk parentes”** / Peter Hultqvist. // Aktuellt i politiken. – 1986:5, s. 8–11
Även publ.: ”Folkhemsmodellen blir ingen parentes” / Peter Hultqvist. // Norrländska socialdemokraten. 1986-03-07, s. 14
Äo: Avtalsrörelsen 1986; Budgetunderskott; Börspekulationer; Fördelningspolitik; Lönepolitik; Partikritik, intern; Rättvisa; Tredje vägens politik

1986

Men "kärlek lever av att kärlek se", heter det. Det samhälle vi vill ha skapar trygga människor som orkar dela med sig av det goda till varandra. Det hårda, egoistiska samhället skapar otrygga människor, som vänder taggarna mot varandra i sin ensamma oro för att bli en av de många, många förlorarna i de få vinnarnas paradis.

I det hårda konkurrenssamhället finns det inte något förtroende människorna emellan. Ty där måste människorna ständigt bekämpa varandra; den som inget har, måste slåss för sina möjligheter att få det bättre. Och den som har något, måste ängsligt skydda och bevaka det från angrepp. Varje människa blir en medtävlare och ett tänkbart hot. Ur detta föds misstro och misstänksamhet. Ur detta föds slutligen också förtrycket, när de välbeställda tar sig rätten att till skydd för sin egendom och sina privilegier bygga murar mot vanliga människors krav på en mera rättvis fördelning. Det blir ett i längden isande kallt och ödsligt samhälle för alla att leva i.

Ur anförande vid SKTF:s jubileumskonferens den 11 februari 1986¹

På Ingvar Ygemans fråga den 28 februari 1986 för tidningen *Statsanställd* om hur Olof Palme såg på möjligheterna till fred och avspänning svarade han: "Länge har läget varit frostigt mellan supermakterna. Men nu kan man se tydliga tecken på en verklig islossning. Det internationella läget har ljusnat. Misstron viker som dimman en tidig vårmorgon. Vi konstaterar flera ansatser till avspänning. Allt fler människor engagerar sig i fredsfrågan och det är bra därför att en bred folklig opinion drastiskt ökar möjligheterna till fred och nedrustning. Dialogen mellan supermakterna har påbörjats. Man tycks vara överens om att ett kärnvapenkrig aldrig någonsin får utkämpas. Stockholmskonferensen har gått in i ett mera aktivt skede. [...] Jag ser 1986 som de stora möjligheternas år. Vi måste alla ge vårt konstruktiva bidrag nu så att de uppenbara möjligheterna också blir verklighet."²

1986 började med en intern kritik från vissa delar inom socialdemokratien mot den förda regeringspolitiken. Budgeten var alltför borgerlig och företagen tilläts få för stora vinster medan reallönerna för arbetarna stod

¹ 8605

² 8614

still, menade man. Det talades om Dalauppror och i Nässjö krävde man Olof Palmes avgång. Olof Palme var inte skakad: ”Jag har åkt omkring för det här partiet i snart 35 år. Jag upplever inte någon fientligare stämning nu än någon gång tidigare.” I själva verket sade han sig vara glad åt revolten: ”Folk har repat mod. Tidigare har det varit satsa på dig själv och den stora egotrippen. Nu går diskussionen rakt emot det. Det känns skönt. [...] Vi visste att kraven på en rättvisare fördelning skulle komma. [...] I det läget kan vi jobba. Då gör det ingenting om man åker ut och blir kritiserad på partimöten för att man gör för lite i en riktning som man själv strävar efter [...]”³

Den generella välfärdspolitiken och offentliga sektorns framtid var en fråga som stod i centrum för diskussionerna inom socialdemokratin vintern 1986. ”Den offentliga sektorn är en hörnsten i den generella välfärden. Vill vi ha en välfärd för alla, då måste vi också ha en stor offentlig sektor av hög kvalitet.”, menade Olof Palme. Att den hade en så hög kvalitet, berodde på, sade han vid SKTF:s jubileumskonferens, ”just på att den är gemensam för alla. I länder där de som har råd kan köpa sig en god vård, bra utbildning för sina barn, en trygg och mänsklig omvårdnad på äldre dar, där blir oftast det som erbjuds de mindre väl beställda av dålig kvalitet. De får hålla tillgodo med sjukvård, daghem och skolor som har betydligt sämre standard än de privata motsvarigheter som de välbärgade kan köpa sig till. Att alla har lika tillgång till samhällets service är därför en av de viktigaste fördelningsfrågorna. Kraven på privatisering måste sättas in i det sammanhanget.” Men, påpekade han, ”i takt med att samhället förändras, blir också människornas önskemål och behov annorlunda”, och det ”måste den offentliga sektorn kunna anpassa sig till. Den får inte stelnas i sina former.” Därför, sade han, ”skall vi skärskāda det vi åstadkommit, rätta till brister, förbättra och bygga vidare där det är mest angeläget. Det ger oss också en möjlighet att börja tänka i lite annorlunda banor. Att pröva nya sätt att, med den offentliga sektorns hjälp, tillfredsställa olika behov, att öka valfriheten och inflytandet.”⁴

Riksdagens allmänpolitiska debatt den 5 februari 1986 avslutade Olof Palme med följande ord: ”Socialdemokratins historiska uppgift – att bygga det rättvisa och trygga samhället har inte förändrats. Vi har kommit en bit på väg. Människor är starkare och friare i dag än någonsin

³ 8617

⁴ 8605

tidigare. Därför kräver de större utrymme för egna val och avgöranden på livets alla områden, i arbetet, i det privata, och i det samhälle som ger ramarna för våra liv. De kraven måste vi ta fasta på och ge en framskjuten plats i arbetet. När den materiella otryggheten inte ständigt sprider sin skugga över människors liv blir det rum för andra värden. Den generella välfärden ger oberoende och rörelsefrihet. Den lyfter bort oron för mycket av det oväntade som kan inträffa och slå sönder våra liv och drömmar. Vi kan andas lättare. Vi kan se oss omkring. Viljan vaknar att erövra världen, spanna våra krafter för att påverka och förändra. Vi får lust att upptäcka och förnya. Vi orkar satsa också när oddsen för att vi skall lyckas är små. Vi dras mot det ljusa och goda. Tid och ork frigörs att upptäcka andra människor, att bygga upp ett positivt beroende av varandra i form av kamratskap, omtanke och samarbete. Trygga och befriade från rädslans och orons förlamning kan vi låta livslusten växa och sprida sig inom oss och från människa till människa.”⁵

⁵ 8602